

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z ZAJĘĆ PRAKTYCZNO-TECHNICZNYCH

Rok szkolny 2026/2027

Klasa 4 szkoły podstawowej

I. Postanowienia ogólne

1. Zajęcia praktyczno-techniczne są przedmiotem o charakterze przede wszystkim **praktycznym**. Ich celem jest rozwijanie u uczniów umiejętności technicznych, kreatywności, samodzielności, odpowiedzialności i sprawczości poprzez wykonywanie konkretnych zadań, projektów i wytworów technicznych.
2. Ocenianie ma na celu:
 - rozpoznawanie poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności;
 - monitorowanie postępów ucznia;
 - motywowanie do podejmowania działań praktycznych;
 - rozwijanie samodzielności i kreatywności;
 - kształtowanie umiejętności planowania i organizowania pracy;
 - rozwijanie umiejętności rozwiązywania problemów technicznych;
 - kształtowanie odpowiedzialności za własną pracę i pracę zespołu;
 - kształtowanie nawyków bezpiecznego posługiwania się narzędziami i urządzeniami;
 - przygotowanie ucznia do bezpiecznego i odpowiedzialnego funkcjonowania w środowisku technicznym.

II. Obszary podlegające ocenianiu

Ocenianiu podlegają w szczególności:

1. Praktyczne umiejętności techniczne

Uczeń jest oceniany za:

- prawidłowe posługiwanie się narzędziami i przyborami;
- dobór materiałów odpowiednich do wykonywanego zadania;
- prawidłowe wykonywanie czynności technologicznych;
- wykonywanie pomiarów i przenoszenie wymiarów;
- wykonywanie prostych konstrukcji i wytworów technicznych;
- obróbkę i łączenie materiałów;
- organizację stanowiska pracy;
- prawidłowe korzystanie z urządzeń technicznych.

2. Projektowanie i rozwiązywanie problemów technicznych

Ocenie podlega:

- rozpoznawanie problemów technicznych z życia codziennego;
- proponowanie różnych sposobów rozwiązania problemu;
- tworzenie szkiców, opisów i prostych prototypów;
- określanie wymagań wobec projektowanego rozwiązania;
- planowanie kolejnych etapów pracy;
- uzasadnianie wyboru określonego rozwiązania;
- modyfikowanie i udoskonalanie własnego projektu.

3. Planowanie i organizacja pracy

Uczeń powinien:

- zaplanować kolejne etapy wykonywanego zadania;
- przygotować potrzebne materiały i narzędzia;
- racjonalnie gospodarować materiałami;
- przestrzegać ustalonego harmonogramu pracy;
- utrzymywać porządek na stanowisku;
- uprządkować stanowisko po zakończeniu pracy.

4. Bezpieczeństwo pracy

Szczególne znaczenie ma:

- przestrzeganie zasad BHP;
- bezpieczne posługiwanie się narzędziami;
- stosowanie środków ochrony indywidualnej, jeżeli są wymagane;
- przestrzeganie regulaminu pracowni;
- właściwe reagowanie na sytuacje zagrażające bezpieczeństwu;
- dbanie o bezpieczeństwo własne i innych osób.

Nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa może skutkować przerwaniem wykonywania zadania przez nauczyciela ze względów bezpieczeństwa.

5. Ocena i doskonalenie własnej pracy

Uczeń:

- porównuje wykonany wytwór z założeniami projektu;
- rozpoznaje błędy;
- proponuje sposoby ich poprawienia;
- dokonuje modyfikacji wytworu;
- potrafi omówić zastosowane materiały i narzędzia;
- prezentuje efekty swojej pracy;
- dokonuje samooceny.

6. Współpraca

Ocenie podlega:

- aktywne uczestnictwo w pracy zespołowej;
- odpowiedzialność za przydzielone zadania;
- umiejętność komunikowania się;
- respektowanie pomysłów innych osób;
- przestrzeganie ustalonych zasad współpracy;
- podejmowanie wspólnych decyzji.

7. Zrównoważone gospodarowanie zasobami

Uwzględnia się:

- ograniczanie ilości odpadów;
- ponowne wykorzystanie materiałów;
- segregowanie odpadów;
- racjonalne gospodarowanie materiałami i energią;
- dostrzeganie wpływu rozwiązań technicznych na środowisko;
- podejmowanie działań związanych z naprawą i ponownym wykorzystaniem przedmiotów.

8. Bezpieczne uczestnictwo w ruchu drogowym

W ramach zajęć uczeń zdobywa i wykorzystuje wiedzę dotyczącą:

- zasad ruchu drogowego;
- znaków i sygnałów drogowych;
- bezpiecznego poruszania się pieszo i rowerem;
- bezpiecznego korzystania z hulajnogi elektrycznej i urządzeń transportu osobistego;
- budowy i wyposażenia roweru;
- podstawowej eksploatacji i konserwacji roweru;
- zachowania w przypadku zdarzenia lub wypadku drogowego;
- udzielania pierwszej pomocy.

III. Formy sprawdzania osiągnięć ucznia

W zależności od realizowanych treści nauczyciel może stosować:

- zadania praktyczne;
- projekty techniczne;
- prace konstrukcyjne;
- prace użytkowe;
- zadania elektryczne lub elektroniczne;
- projekty ekologiczne;
- ćwiczenia techniczne;

- zadania problemowe;
- prezentacje wykonanych prac;
- odpowiedzi ustne;
- kartkówki, jeżeli wymagają tego realizowane treści;
- obserwację pracy ucznia;
- samoocenę ucznia;
- ocenę pracy indywidualnej i zespołowej.

Najważniejszą formą sprawdzania osiągnięć ucznia są **działania praktyczne i projekty techniczne**.

IV. Ocenianie projektów i prac praktycznych

Przy ocenianiu projektu lub wytworu technicznego nauczyciel bierze pod uwagę przede wszystkim:

1. rozpoznanie i zrozumienie problemu;
2. pomysłowość i dobór rozwiązania;
3. planowanie pracy;
4. dobór materiałów i narzędzi;
5. prawidłowe wykonanie czynności technicznych;
6. przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
7. samodzielność;
8. organizację stanowiska pracy;
9. funkcjonalność wykonanego wytworu;
10. możliwość modyfikowania i udoskonalania rozwiązania;
11. umiejętność oceny własnej pracy;
12. prezentację i omówienie efektów pracy.

Uczeń nie jest oceniany za poziom uzdolnień plastycznych lub manualnych sam w sobie. Ocenie podlegają przede wszystkim wiadomości, umiejętności, zaangażowanie, sposób pracy, samodzielność i postęp ucznia.

V. Kryteria oceniania

Ocena celująca – 6

Uczeń:

- twórczo i samodzielnie rozwiązuje problemy techniczne;
- proponuje oryginalne rozwiązania;
- bardzo dobrze planuje i organizuje pracę;
- prawidłowo dobiera materiały i narzędzia;
- bezpiecznie i sprawnie wykonuje zadania praktyczne;
- potrafi modyfikować i udoskonalać własne rozwiązania;
- samodzielnie ocenia efekty swojej pracy;
- aktywnie współpracuje z zespołem;
- wykazuje inicjatywę i zainteresowanie tematyką techniczną.
- bierze udział w konkursach, reprezentuje szkołę na zewnątrz;

- zawsze jest przygotowany do lekcji;
- utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy;
- podczas lekcji jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;
- wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy;

Ocena bardzo dobra – 5

Uczeń:

- bardzo dobrze opanował wiadomości i umiejętności;
- samodzielnie wykonuje zadania praktyczne;
- prawidłowo planuje pracę;
- właściwie dobiera materiały i narzędzia;
- przestrzega zasad BHP;
- wykonuje prace dokładnie i funkcjonalnie;
- potrafi ocenić i poprawić swoją pracę;
- aktywnie uczestniczy w projektach.
- prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie;
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy;
- podczas lekcji jest aktywny i zdyscyplinowany;

Ocena dobra – 4

Uczeń:

- dobrze opanował wymagane wiadomości i umiejętności;
- poprawnie wykonuje zadania praktyczne;
- zazwyczaj samodzielnie organizuje swoją pracę;
- prawidłowo posługuje się podstawowymi narzędziami;
- zna i stosuje zasady bezpieczeństwa;
- potrafi korzystać z instrukcji i dokumentacji technicznej;
- wykonuje zadania z niewielkimi niedokładnościami.
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy;
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy;
- podczas lekcji jest aktywny i zdyscyplinowany;

Ocena dostateczna – 3

Uczeń:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności;
- wykonuje proste zadania praktyczne;
- korzysta z pomocy nauczyciela przy bardziej złożonych czynnościach;
- zna podstawowe zasady bezpieczeństwa;
- potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami;
- ma trudności z samodzielnym planowaniem pracy;
- wykonuje zadania z błędami, ale podejmuje próby ich poprawienia.
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie;
- nie zawsze jest przygotowany do lekcji;
- utrzymuje w porządku swój warsztat pracy;

Ocena dopuszczająca – 2

Uczeń:

- opanował niezbędne minimum wiadomości i umiejętności;
- wykonuje proste zadania głównie przy pomocy nauczyciela;
- ma trudności z planowaniem i organizacją pracy;
- wymaga przypominania zasad bezpieczeństwa;
- podejmuje próby wykonywania zadań;
- przy pomocy nauczyciela potrafi doprowadzić podstawowe zadanie do końca.
- jest często nieprzygotowany do lekcji;
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie;

Ocena niedostateczna – 1

Uczeń:

- nie opanował wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia;
- nie podejmuje prób wykonania podstawowych zadań;
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi wykonać prostego zadania;
- nie wykazuje postępów w nabywaniu podstawowych umiejętności;
- rażąco i powtarzalnie nie przestrzega zasad bezpieczeństwa, stwarzając zagrożenie dla siebie lub innych.
- jest bardzo często nieprzygotowany do lekcji;
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego;

VI. Zasady dotyczące prac praktycznych

1. Prace praktyczne są wykonywane przede wszystkim podczas zajęć.
2. Uczeń jest zobowiązany do aktywnego uczestnictwa w zajęciach i systematycznego wykonywania powierzonych zadań.
3. Jeżeli uczeń z przyczyn usprawiedliwionych nie ukończy pracy podczas zajęć, nauczyciel ustala sposób i termin jej dokończenia.
4. Uczeń powinien zgłosić nauczycielowi brak potrzebnych materiałów lub narzędzi przed rozpoczęciem pracy.
5. W przypadku pracy grupowej nauczyciel może uwzględnić zarówno efekt zespołowy, jak i indywidualny wkład ucznia.
6. Uczeń ma obowiązek dbać o powierzone mu narzędzia, materiały i wyposażenie pracowni.

VII. Nieprzygotowanie do zajęć

1. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć 2 razy w semestrze bez konsekwencji. Kolejne nieprzygotowanie skutkuje oceną niedostateczną.
2. Nieprzygotowanie może dotyczyć w szczególności braku materiałów lub przyborów potrzebnych do wykonania zaplanowanego zadania.
3. Nieprzygotowanie należy zgłosić nauczycielowi na początku zajęć.
4. Nieprzygotowanie nie zwalnia ucznia z obowiązku uzupełnienia zaległości.

IX. Informowanie o osiągnięciach ucznia

1. Oceny są jawne dla ucznia oraz jego rodziców/opiekunów prawnych.
2. Nauczyciel przekazuje uczniowi informację zwrotną dotyczącą jego pracy.
3. Informacja zwrotna może wskazywać:
 - mocne strony ucznia;
 - elementy wymagające poprawy;
 - sposób doskonalenia umiejętności;
 - możliwości dalszego rozwoju.
4. Rodzice/opiekunowie prawni są informowani o postępach i trudnościach ucznia zgodnie z zasadami obowiązującymi w szkole.

X. Ocena śródroczna i roczna

1. Ocena śródroczna i roczna jest ustalana na podstawie poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i programie nauczania.
2. Przy ustalaniu oceny nauczyciel uwzględnia w szczególności:
 - poziom opanowania wiadomości i umiejętności;
 - wykonywanie zadań praktycznych;
 - realizację projektów;
 - samodzielność;
 - postępy ucznia;
 - umiejętność rozwiązywania problemów;
 - przestrzeganie zasad bezpieczeństwa;
 - organizację i kulturę pracy;
 - umiejętność współpracy;
 - umiejętność oceny i doskonalenia własnej pracy.

XI. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej określa Statut Szkoły.